

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2019. január 10.

Európai Számvevőszék: Meg kell újítani a csalás elleni politikát, hogy jobban lehessen küzdeni az uniós költségvetés kárára elkövetett csalások ellen

Az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése szerint az Uniónak fokoznia kellene a csalás elleni küzdelmet, az Európai Bizottságnak pedig kezdeményezőbb szerepet kellene vállalnia e téren, és mielőbb át kellene gondolnia az általa működtetett Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) szerepét és feladatkörét, mert a csalások felderítésére szolgáló jelenlegi rendszert a kialakításából adódó hiányosságok gyengítik. A számvevők szerint a Bizottság jelenleg nem rendelkezik átfogó információkkal a csalások nagyságrendjéről, jellegéről és okairól, ami hátráltatja az uniós költségvetést érintő csalások eredményes megelőzését.

A csalás rejtett és összetett jelenség, ezért az Unió pénzügyi érdekeinek a csalással szembeni védelme átfogó és módszeres megközelítést igényel. Ez a munka jelenti az Európai Bizottság egyik fő feladatát. A Számvevőszék értékelte, hogy a Bizottság megfelelően kezeli-e az uniós költségvetés sérelmére elkövetett csalárd cselekményekből eredő kockázatot. Ennek során elemezte az uniós kiadásokat érintő csalások nagyságrendjéről, jellegéről és okairól rendelkezésre álló információkat. Megvizsgálta, hogy eredményes-e a Bizottság stratégiai kockázatkezelési kerete, és hogy az OLAF igazgatási vizsgálatai nyomán sor kerül-e vádemelésre és visszafizettetésre.

A számvevők megállapították, hogy a Bizottság nem rendelkezik átfogó és összemérhető adatokkal az uniós kiadásokat érintő felderített csalások mértékéről, eddig még nem végzett értékelést a felderítetlen csalásokra vonatkozóan, és azt sem elemezte részletesen, hogy milyen okok állnak a gazdasági szereplők csalárd magatartásának hátterében. A Számvevőszék szerint ez a hiányosság csökkenti az Unió pénzügyi érdekeinek a csalással szembeni védelmére vonatkozó bizottsági tervek gyakorlati értékét és eredményességét.

„Tízből hét uniós polgár úgy gondolja, hogy viszonylag gyakran követnek el csalást az uniós költségvetés kárára – még ha ezt a tények nem is feltétlen támasztják alá. Sajnos kétségtelen, hogy a csalás elleni intézkedések eddig nem bizonyultak elég eredményesnek – jelentette ki Juhan Parts, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Itt az ideje, hogy a Bizottság végre kézbe

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető [a Számvevőszék honlapján](#).

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

vegye ezt a problémát, és eredményes rendszert alakítson ki a csalások megelőzésére és felderítésére, illetve a csalók elrettentésére. A Bizottság mindenekelőtt az OLAF reformja révén bizonyíthatja a csalás elleni küzdelem iránti elkötelezettségét.”

A számvevők megállapítása szerint a jelenlegi rendszer, amelyben az OLAF által a csalásgyanús esetek kapcsán folytatott igazgatási vizsgálatokat nemzeti szintű nyomozás követi, sok időt vesz igénybe és csökkenti a vádemelés esélyét. Az OLAF ajánlásai évente átlag 17 esetben – az összes eset kevesebb mint felében – eredményeznek vádemelést a vélelmezett csalókkal szemben. A Számvevőszék hangsúlyozza továbbá, hogy az OLAF zárójelentései esetenként nem nyújtanak elegendő információt ahhoz, hogy azok alapján kezdeményezni lehessen a jogosulatlanul kifizetett uniós források visszafizettetését. 2012 és 2016 között az ajánlásokban javasolt összegnek csak mintegy 15%-át sikerült ténylegesen visszafizettetni.

A számvevők szerint az Európai Ügyészség létrehozása a megfelelő irányban tett lépés, ám figyelmeztetnek rá, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet a jelenlegi formájában számos kockázatot vet fel. Az egyik fő problémát a felderítés és a nyomozás jelenti, amelyek nagymértékben a nemzeti hatóságoktól függenek majd. A rendelet ugyanakkor nem hoz létre olyan mechanizmust, amely révén az Európai Ügyészség arra ösztönözhetné a tagállami hatóságokat, hogy rendeljenek elegendő forrást az uniós kiadásokat érintő csalások proaktív kivizsgálásához.

Az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalások eredményesebb kezelése érdekében a számvevők a következő ajánlásokat teszik a Bizottságnak:

- hozzon létre a csalások bejelentésére és mérésére szolgáló megbízható rendszert, amely információkat szolgáltat a csalás mértékéről, jellegéről és alapvető okairól;
- a csaláskockázat-kezelést és a csalásmegelőzést rendelje hozzá egyértelműen valamely európai biztos portfóliójához, és fogadjon el a kockázatok átfogó elemzésén alapuló, átdolgozott csalás elleni stratégiát;
- fokozza csalásmegelőző tevékenységeit és erősítse meg a kapcsolódó eszközeit;
- az Európai Ügyészség létrehozásának fényében vizsgálja felül az OLAF feladatait és felelősségi körét, és tegyen javaslatot arra, hogy az OLAF stratégiai és felügyeleti szerepet játsszon a csalás elleni uniós küzdelemben.

A szerkesztők figyelmébe

A csalás olyan szándékos cselekvés vagy mulasztás, amelynek célja mások megtévesztése, és amelynek eredményeként a sértett kárt szenved, az elkövető pedig haszonhoz jut. A közpénzeket érintő csalás gyakran kapcsolódik össze a korrupcióval, amely általában olyan cselekményt vagy mulasztást jelent, amelynek során hivatali hatalommal élnek vissza vagy hivatali hatalommal való visszaélést kívánnak elérni, jogosulatlan előny szerzése céljából.

A Bizottság és a tagállamok egyaránt felelősek az Unió pénzügyi érdekeinek a csalással és korrupcióval szembeni védelméért. Jelenleg az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) az Unió legfontosabb csalás elleni szerve. Az OLAF részt vesz a Bizottság csalás elleni stratégiájának megtervezésében és végrehajtásában, továbbá igazgatási vizsgálatokat végez az uniós

költségvetéssel szembeni csalások esetén. 2020 végén megkezdte működését az Európai Ügyészség, amely 22 tagállamban rendelkezik majd hatáskörrel arra, hogy vádat emeljen az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekmények esetén.

2018. november 22-én a Számvevőszék közzétette véleményét az OLAF-nak a jövőbeni Európai Ügyészséggel való együttműködés és az OLAF vizsgálatainak hatékonysága tekintetében történő, tervezett reformjáról. Ezzel egyidőben egy másik véleményt is kiadott a csalás elleni következő uniós programmal kapcsolatos tervekről.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, például a nemzeti parlamenteknek, ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül. Ajánlásaink kedvező fogadtatása arról tanúskodik, hogy munkánk az uniós polgárok javát szolgálja.

„Az uniós kiadásokat érintő csalások elleni küzdelem: intézkedésre van szükség” című, 01/2019. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven érhető el a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).